

DOMOLJUB

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan preznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu
v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 3.

V Ljubljani, dné 5. februvarija 1903.

Leto XVI.

Rešimo mladino!

Že meseca novembra lanskega leta smo v „Domoljubu“ povzdignili glas, da treba vso pozornost in skrb obrniti na rešitev naše mladine. Priznati smo morali, da je naša mladina bolj kot kdaj poprej v nevarnosti, da se izpridi in odtuji krščanstvu. Velik del mladine je že na slabi poti; sirovost in podivjanost sta semtertje jako razširjeni. To se ne dá tajiti in je obžalovanja vredno. Toda nikakor ne smemo nad mladino obupati. Mladina se dá dobra ohraniti, oziroma rešiti; samo rok ne smemo križem držati. Čem večja je nevarnost, čem večja izprijenost, tem večja mora biti naša skrb, naša ljubezen do mladine.

Kot eno izmed najbolj vspešnih sredstev za rešitev naše mladine, zlasti mladeničev, smo imenovali društveno delovanje. Za vse so dandanes društva potrebna. A najbolj potrebna so za našo mladino. In katera društva so najbolj pripravna za to? Marijine družbe in izobraževalna društva!

Kakšno nalogo imajo Marijine družbe in kako naj to nalogo najvspešneje izvršujejo, o tem je začel pisati „Bogoljub“ in bo tudi v prihodnje nadaljeval. Prepričani smo, da se bodo ob teh navodilih Marijine družbe vedno lepše razvijale in kot dosedaj tako tudi v bodoče ostale najkrepkeja obramba in najbolj varno zavetje naši mladini.

Z Marijinimi družbami roko v roki pa naj hodijo izobraževalna društva. Človek, zlasti mlad človek ima poleg verskih še druge potrebe. Potrebuje poduka v najrazličnejših stvareh, da se izobrazi primerno svojemu stanu. Potrebuje pa tudi zabave, poštenega veselja, da se oddahne od vsakdanjih skrbi, od truda in dela. Za vse to imajo skrbeti izobraževalna društva. Zato je povsod neobhodno potrebno, da se poleg Marijine družbe osnuje še tako društvo.

Hvala Bogu, nekaj takih društev že imamo; v najnovejšem času pa so se začela izredno pridno snovati nova izobraževalna društva. Saj so pa tudi vspehi oči vidni. Kjer je društvo v dobrih rokah, se v kratkem časupo kaže zlasti pri mladeničih velika sprememba. Nov duh jih prešine, Poprej so se brigali samo za pijančevanje, vasovanje, pretepanje, posedanje itd., izobraževalno društvo jim vzbudi zanimanje za vzvišenejši stvari: za branje, poduk, varčevanje, pošteno zabavo, lepo petje i. t. d. Take vesele izkušnje so napravili že marsikje, kjer deluje izobraževalno društvo.

Zato rodoljubi: zbirajte mladeniče v izobraževalnih društvih! S tem izvršujete plemenito delo; saj rešujete najdražji zaklad našega naroda, mladino!

V dokaz, kako krasno nalogo izvršujejo tisti, ki svoje moči posvečujejo rešitvi naše mladine po izobraževalnih društvih, nam bodi pismo, ki so ga ravnokar

Ljubljanski knezoškof v „Ljubljanskem škofijskem listu“ izdali na svojo duhovščino in v katerem pravijo med drugim:

„Kdo ne bi znal ceniti izobraževalnih društev? Citajte razprave v „Domoljubu“ in razne dopise o lepih uspehih povsod tam, kjer se je gorečnosti duhovnikov posrečilo, taka društva osnovati. Od nekd se mi je pripovedovalo, da so ravno mladeniči iz Marijine družbe prvi pristopili. Upam pa tudi, da bode ravno izobraževalno društvo prav dober pot v Marijino družbo: mladeniči se bodo obvarovati surovosti, pijanstva, ponočevanja, slišali bodo marsikaj podučnega in izpodbudnega, pa bo njihovo srce tudi za pravo krščansko življenje bolj pripravljeno in to življenje se bo v Marijini družbi razvijalo in razcvitalo.“

Teh društev dosedaj še ni veliko. Kaj ne, da jih bomo pomnoževali? Res truda je veliko. Neki duhovnik je vzdihnil: „Toliko dela so nam že naložili, saj ga ne moremo več prevzemati!“ Resnično, skoraj preveč ga je! Kadar pa pogledam križ, kadar pogledam presv. Srce Jezusovo in vidim Njegovo globoko rano, trnjevo krono in grozni križ in pomislim, da je sam Sin Božji toliko žrtvoval za me, žrtvoval za naše mladeniče, in da bi brez našega truda vse njegovo trpljenje ostalo brez sadu: onda mi pogum raste, dela, truda in križa za Jezusa pri našem ljudstvu se ne plašim.

Pri dekanijških shodih, pri medsebojnem obiskovanju se o tem pogovarjajte, drug drugemu svetujte in pomagajte. S tem boste pripomogli k pravi omiki našega ljudstva, pripomogli, da se človeštvo, društvo zopet preustroji po stanovski organizaciji v duhu svetega evangelija.“

Kaj ne, to so krasne, vzpodbujevalne besede! Naj nam bodo glasen poziv: na delo za rešitev mladine! Preprežimo našo domovino s celim omrežjem katoliških izobraževalnih društev! Delajmo v njih neumorno za pravo izobrazbo naše mladine!

Potem se nam ni treba bati za prihodnost in večno srečo naše mladine, našega naroda!

Kako je žena odvadila moža pijančevanja.

„Po kaj pa si vendar prišla sem z vsem drobižem?“ vprašal je začuden posestnik J. svojo ženo, ko je prišla z otroci v gostilno. „Doma je tako neznosno dolgčas. Poleg tega si pa še ti z doma po opravkih“ odgovorila je prebrisana žena „rada bi bila v tvoji družbi.“ „Pa da prideš v gostilno!“ „Kjer je moj mož, tam sem vendar tudi lahko jaz. Ako za moža ni sramotno, tudi zame ne more biti.“ je dejala mirno. Prijela je za osminko, v kateri je ravno krčmar prinesel za moža žganje in jo pritisnila k ustim. „Pa vendar ne misliš piti žganja!“ je vzkljnil mož osupel. „Zakaj pa ne? Saj praviš, da pozabiš skrbi, kadar piješ žganje; jaz imam tudi skrbi in bi jih tudi rada za trenotek pozabila.“ — „Ali si ob pamet? Vsaj otrokom ne daj!“ zakričal je mož, ko je pomolila kozarec otrokom. „Zakaj pa ne? Saj je vendar očetov zgleđ najlepši za otroke!“ — Mož je vstal. Na videz obotavljaje šla je žena z njim vred domov. Po noči bil je mož odločilen boj, zmagala je boljša narava. Od tedaj mož ni več pijančeval in v hiši je zopet zavladal toli zaželjeni mir in blagoslov božji.

Zlata pravila za zakonske.

Pobožen mladenič, ki je hotel stopiti v zakon, je molil prav goreče k Bogu in ga prosil naj mu razodene, kako bi mogel v zakonu srečno in zadovoljno živeti. Bog ga je uslišal. V spanju so se mu prikazali trije angeli.

Prvi je klečal in molil: „V vsaki stiski obračam oči proti nebu in tam dobim gotovo izdatne pomoči.“ Drugi je izkopaval z rovnico korenine iz tal, tako da mu je pot lil po čelu. „V potu svojega obraza si boš pridobival živeža!“

Tretji pa je pobiral izkopane korenine in jih deval v koš in govoril: „Poberite vse drobtinice, da nič ne pogine.“ Nosil jih je v bližnjo hišico, kjer so vsi trije skupaj bivali.

In mladenič je umel sanje in storil tako. V vsaki hiši, kjer naj vlada sreča in zadovoljnost, je treba prvič moliti, drugič delati, tretjič varčevati, in četrtič živeti v medsebojni ljubezni.

Kaj je strah pred ljudmi?

Ako bi šel rad v cerkev v nedeljo, pa ne greš, ker si misliš, da bi te tvoj tovariš, ali tvoj gospodar zasmehoval.

Ako bi rad pristopil h kakemu katoliškemu društvu, pa se bojiš, kaj si bodo drugi mislili.

Ako bi se rad na ulici odkril, kadar zveni poldne ali Zdravo Marijo, pa se sramuješ.

Ako bi se rad iznebil slabe družbe, pa si ne upaš, da bi se ji ne zameril.

Ako bi rad sprejemal svete zakramente, pa se bojiš, da bi te ne zmerjali s klečplazcem.

To je strah pred ljudmi. In ti, ki hočeš vedno prostosti, nisi več prost, ampak suženj si ljudi, revež, duševno slaboten. Ti nisi več kristjan, ampak izdajavec svojega Boga.

Tako daleč pripravi človeka strah pred ljudmi. Mož poštenjak, ti pa glej, da ne postaneš izdajavec

Listek.

Izgubljeni sin.

(Povest. Po Oertzen-ovi priredil F. S.)

(Dalje.)

Ko je stopil tujec na cesto, si je globoko oddahnil.

Luna je razlivala blede svetlobo naokrog, da se je videlo, kot bi bile zelene trate pokrite z bliščečim snegom. Vse je bilo tiho, le njegovi koraki so motili nočni mir. Čuj! Ali ni skočila srna čez pot?

Tujec je napenjal oči in ušesa, da bi se prepričal, kaj je bilo. Srna ni bila to.

Hipoma je skočil — sklonil se in prijel za vrat nekega človeka.

„Prokleta, kaj imaš na hrbtu? Aha, srnjaka, kje je pa puška?“

„Vrag te vzemi! Kaj pa te to briga?“ siknil je drugi.

„Vprašam te, kje imaš puško?“

„Je nimam“, odvrnil je jetnik srdito in se izkušal izviti iz klešč, ki so ga tako neusmiljeno držale. „Pusti me v miru!“

„Nimaš puške? Tedaj si nastavljal zanjke.“

Zgrabil je za nogo srnjaka, ki ga je nesel oni na hrbtu, in pokazal krvave sledove in konec vrvice, ki je bila omotana krog noge.

„Ti si pravi tatinski lovec, zanjke nastavljaš, ali te ni sram? Čakaj! Črepinjo ti razbijem.“

„Le daj jo!“ sopihal je tatinski lovec in se izkušal osvoboditi. Toda udarci so se usipali nanj kot toča.

„Tako! Hvala lepa, Nande“, dejal je z zasmehom, ko ga je oni nehal pretepati.

Tujec je strmel v blede obraz, iz katerega je sijal srd.

„Tone! Ti tukaj? Tako daleč si prišel, da ponoči — ne tega še izreči ne morem.“

„Seveda! Lačen biti in imeti staro mater — to je tudi greh! Zakaj pa ne skrbi občina za nas in nas pusti lakote umirati?“

„Ali ne delaš?“

„Delam, pa tudi pijem.“

„Tvoja krivda torej!“

„Ali me boš spravil v luknjo, Nande? Zaradi enega pro — — srnjaka? He?“

„Tone“, dejal je tujec s tresočim glasom, „ne bom te naznanil, ker imaš staro mater. In nekaj kazni si tudi že prejel. Toda ne stori kaj takega nikoli več!“

Tone si je globoko oddahnil. „Prav imaš, Nande“, dejal je počasi. „Te usluge ne bom nikoli pozabil, lahko verjameš.“ In strupeno ga je pogledal. „Ti si še vedno stari Nande! Če nimaš nikogar, ki bi ga pretepal, pa nisi zdrav. To ti je že prirojeno.“

„Tiho!“ dejal je Nande in prebledel. „Vesel bodi, da te ne naznanim!“

„Seveda, saj sem!“ pritrdil je Tone zasmehljivo.

„Pa lahko noč.“ Kakor mačka se je splazil zopet v gozd in spravil svoj plen na varno.

Ura v zvoniku bližnje cerkvice je bila dvanajst. Skrivnostno so odmevali počasni udarci v mirni naravi.

3. Izgubljeni sin se vrne domov.

Svetin in njegova žena sta pričakovala Janka, ki se je šel ženit h Križnarjevim. Svetin je bil majhen, tršat mož. Težko delo in hudo pomanjkanje ga je zelo postaralo. Zdaj, ko je imel vsega v obilici, ni znal pridobljenega uporabljati. Prav taka je bila njegova žena Roza. Vse je rada storila, kar ji je kdo zapovedal in še celo dekli se ni upala ustavljati. Ko je prišel pa učitelj iz mesta na obisk in je hotel kar meni nič tebi nič najbolj bogato in lepo deklino za ženo, zmajala je s sivo glavo, na kateri je rasel le še majhen šop sivih las.

„Od mene gotovo nima tega poguma“, dejala je možu.

„Od mene tudi ne“, odvrnil je ta hladnokrvno in kadil svojo pipico dalje. Križnarjevi se zanj in sploh za celo vas niso veliko menili.

O starem so si sploh pripovedovali čudne stvari. Toda Janko je moral že vedeti, kaj dela, saj je bil mnogo bolj učen kot navedni kmečki ljudje.

Njega sta pričakovala. Dekla je nemarno zagodrnjala, da gre v vas. Hlapcev ni bilo nikjer.

„Veš ti, stara! Služabniki so pač vedno bolj ošabni. Za noben ukaz se ne zmenijo več; plače hočejo pa vedno več imeti.“

„Le tiho bodi, stari“, mu je odvrnila žena plašno, „drugače bodo vsi šli, saj dobé povsodi lahko dela, odkar so tovarne. Zdaj so slabi časi. Za gosposko se pa tako nihče ne zmeni, saj se še Boga ne bojé. Vsak dela po svoji glavi. Jaz se bojim. —“

„Seveda, če bi se jih pa kdo bal, potem bi ga še iz kože slekli. Veš, midva nimava nobene veljave več. Treba bo, da bo kdo mlajši stopil na najino mesto.“

„Kaj bi šel rad v kot?“ je vprašala Roza veselo. Stari je globoko vzdihnil; isto tako tudi žena. Pred vrati se je začulo ropotanje. On je hitro segel po pipo, žena pa je vzela v roke pletivo. Prišel je Janko, razgret, raztrgan, zmočen in slabe volje. Mati se je kar bala takega obraza.

„No, ali si jo dobil?“ vprašal je oče malo marno.

„Jaz — dobil?“ Janko se je vsedel na stol.

„V mestu bi bil dobil lahko županovo hči.“

„Saj ni nič boljši kot kaka kmečka. Čast za te, če bi te ta marala.“

„To čast sem dosegel. Saj me mara.“

Stara dva sta se silno začudila, videlo se jima je, kako malo sta kaj takega pričakovala.

„Saj vendar nisem pritepenec“, je pristavil Janko jezno.

„Saj bo dobila učitelja“, dejala je Roza ponižno, misleč, da bo s tem sina potolažila. „Da, da, naš je študiral!“

„To ni nič posebnega. Sploh se mi ne dopade — da vsakemu pripovedujete, da ste me dali študirat zato, da bi postal učitelj in da se niste ustrašili nikakih stroškov!“

„Pred ljudmi se ni treba bahati!“

„Tako?“ je dejal oče. „Ali je to tudi olikano, da se prepiraš s svojimi stariši? Ni treba nama sramovati se. Krvavo sva zaslužila novce, da sva plačevala zate. Ob hudi vročini in ob mrazu sva se trudila z materjo, da si mogel sedeti pri knjigah v mestu. Zdaj pa hočeš, da bi mati molčala pred teboj?“

„Kaj pa ima to opraviti z mojo ženitvijo?“ dejal je Janko razžaljen.

„Da, da, o ženitvi smo govorili. Križnar ti bo dal hčer, dasiravno je jasno, da jo boš vzel samo radi denarja.“

„Zame bo prav in zanjo tudi. Prišla bo v mesto, naučila se bo lepega vedenja, imela bo deklo in . . .“

„Ravno na to sem mislila jaz“, pristavila je Roza boječe.

Janko je zapazil na peči na velikem krožniku lepo potico. Ta pogled ga je takoj nekoliko potolažil.

„Ali je to zaradi zaroke?“

„O ne, to sem spekla za Nandeta.“

Janko je obstal kakor bi bil okamenel.

„Za koga ste jo spekli?“

„Ti mati, pojdi pogledat, kje so dekle, jaz moram govoriti z Jankom.“

„Toda —“

„Le pojdi!“

Roza je zginila mrmraje skozi vrata in videlo se je kot bi molila.

(Dalje prih)

Kebeč Miha pa to, kaj ga je tiščalo.

(Konec.)

Zopet je minulo po tem dogodku par let. Miha je hodil zopet v mesto in opravljal kakor nekdanj službo pota. Ker je imel srečo, je kmalu pozabil one udarce, katere je zadal „fuks“ — pijanec ali njegovemu žepu ali njemu samemu. O „fuksu“ — žganjepivcu je malokdaj še kaj slišal; toliko več pa je čul o svojem sorodniku Matiju. Govorilo se je, da naredi on največ „škode“ pri gostilničarjih in podobno; vse to pa je hudo zadelo Miha, to ga je tiščalo, davilo, da je komaj dihal. Njegov notranji, oni blagodejni duševni mir je šel rakom žvižgat.

„Enkrat bodem moral na pot!“ mislil je sam pri sebi „in mislim, da se bo vse srečno izteklo, a vendar me nekaj teži, tišči, da moram vse v red spraviti!“

In res, obiskal je Miha Matijo.

„Ti, Matija“, pričel je „veš, jaz sem že star in ne bode dolgo, ko bodem umrl in bodo name name-tali malo prsti. Umreti bi mi ne bilo še tako težko, a nekaj imam na srcu, kar me tišči, kar mi ne dá miru. — Ne imej me za izpraševavca svoje vesti, nikakor ti nočem brati dolgih levitov. — Slišal sem, da si se preveč sprijaznil z gostilničarji. Ne malo je najbrže tega kriv „fuks“. Tudi jaz bi bil kmalu podedoval slabo lastnost. Na to sem te opozoril, ker se mi zdi, da bi ne bil Bog z menoj milostljiv, ako tega ne bi bil storil.“

Matija se je od srca zasmel. „Res je, da včasih rad kakšen kozarček rdečega zvrnem, a to ti povem, da imaš lahko raditega mirno vest. Da boš vedel, konj je bil že od nekdanj moj in one slabe lastnosti se je navadil od mene. Bil je zelo pameten in zelo hitro razumel stvar. In ti še ne slutiš ne, kako dobro je bilo to zame. Ako sem kdaj zaspal v vozu in tako prespal celo noč, gotovo sem se drugo jutro zbudil pred gostilno. In to še ni najboljše! Ako sem prišel katerikrat nekoliko prepozno domov, kako dober izgovor sem imel pri svoji „stari“. A ta se je znosila nazadnje nad „fuksom“.

Ko sem bil nekdanj v trgu, prodala je konja. Boga zahvali, da ti nimaš take — sicer pa je bila zelo dobra ženka — Bog ji povrni — tudi jaz sem potočil marsikako solzo za njo. Konjiča torej ni bilo več; povpraševal sem povsod za njim, kjer sem bil, a nisem ga mogel nikjer stekniti. Že sem mislil, da svojega ljubčeka „fuksa“ nič več ne bom videl, kar sem ga zagledal čisto slučajno pri tebi: „Mora biti moj, naj stane kolikor hoče!“ sem si mislil. Dobil sem torej samo svojega konjiča nazaj in ti imaš lahko popolnoma mirno vest!“

„Kako sem še-le sedaj vesel“, odgovoril je Miha „ko sem prost tega ‚zlomka‘ in se mi ni treba bati, da bi se moral kdaj pred Bogom zagovarjati radi tega; sedaj bodem zopet lahko vesel, ker znebil sem se tistega, kar me je tiščalo!“

Politični razgled.

Obstrukcija v državnem zboru.

Tako dolge seje, kakor je bila 15. t. m., ki je trajala celih 54 ur, naš parlament še ni doživel. Pričela se je ob 11. uri predpoldne v četrtek in je trajala s triurnim presledkom do 4 1/2 ure popoldne v soboto. Do konca je vstrajalo le 9 radikalnih Čehov. Med to dolgo sejo so se ponavljali burni prizori. Ropotali, kričali in zvižgali so večkrat tako, da sosed sosedu ni mogel razumeti. Še-le v soboto se je sklenilo neko premirje. To pot se je zopet pokazalo, da ima naš poslovnik v zbornici velike hibe. O tem je prepričana večina poslancev, le, da bi različne politične stranke imele rade tako preuredbo, ki bi le njim služila. Bivši predsednik dr. pl. Fuchs in dr. Lueger sta že vložila nujna predloga, naj bi se poslovnik poostril in v mnogih točkah spopolnil. Proti temu predlogama se je ustavil soc. demokrat Pernerstorfer, češ, da se z nujnim predlogom ne more rešiti tega vprašanja. Pernerstorferjev predlog je bil odklonjen s 164 glasovi proti 79. Glasovanje je važno zaradi tega, ker se iz njega vidi, kje so prijatelji obstrukcije. Glasovali so pa za Pernerstorferjev predlog: soc. demokratje, češki in rusinski radikalci, nemška ljudska in liberalna stanka ter Wolfovi pristaši. Naši poslanci so za to, da se napravi enkrat red v zbornici, ker njim je ležeče na tem, da delajo za pravice svojega ljudstva, katero jih je poslalo v zbornico.

Bruseljska sladkorna pogodba v zbornici.

Največ dá sedaj govoriti med poslaniškimi krogi bruseljska sladkorna pogodba. Ker sedaj vse govori o tej pogodbi, in bomo morali tudi še pozneje poročati, kako se bode vsa stvar razvila, zato hočemo danes le malo pojasniti, kaj ta pogodba obsega. Prejeto leto so namreč sklenile skoro vse države evropske v Bruselju pogodbo, katera ima stopiti v veljavo koncem tega meseca. Ker so avstrijski sladkorni fabrikantje pridelovali v toliki množini sladkorja, a ga za nizko ceno niso mogli razpečati v tuje države, zato jim je takoj priskočila na pomoč vlada in jim dajala vsako leto 18 milijonov, da so mogli tako sladkor še ceneje prodajati v tuje države, kakor je nje same stal.

Kakor v Avstriji tako se je godilo kmalu tudi v drugih državah. Vse te države so sklenile, da za naprej ustavijo te prispevke (premije). Do sedaj je bil v Avstriji domač sladkor veliko dražji, kakor pa so ga prodajali ven, ker teh 18 milijonov je bilo namenjeno le za izvoz v tuje kraje. Ko bi pa te premije ustavili, se bode veliko manj sladkorja pridelalo, ker bodo lahko dobili cenejšega iz južnih krajev. To bodo pa zlasti občutili kmetovavci na češkem in Moravskem, ki so se sedaj v veliki množini pečali s pridelovanjem sladkorne pese. Na kak način bo mogoče te kmetovavce odškodovati, to je pereče vprašanje, ki dá poslancem veliko misliti. Nekateri hočejo, da se onih 18 milijonov porazdeli med oškodovane kmetovavce, drugi so odločno zoper to češ, kaj pa porekó oni, ki se dosedaj niso pečali s pridelovanjem pese in zahtevajo, naj v bodoče vlada raje zniža davek na sladkor, ker tako se zniža zdatno cena in potem se ga bode tudi lahko toliko več prodalo v domovini. To vprašanje je res velikega pomena, kako pa se bode rešilo, bomo že poročali, ko se vredí. Da se s tem denarjem, kar ga bo od teh premij ostalo, zmanjšajo davki kmetijskega stanu, to so zagovarjali tudi naši katol. slovenski poslanci.

Ali bo vojska?

Na to vprašanje ne moremo odgovoriti naravnost niti z „da“, niti z „ne“, ker vse se le na tihem kuha. Gotovo pa je, da v Makedoniji vre, in reforme, katere je začela Turčija vpeljevati, prav nič niso olajšale neznosnih razmer. „Reformator“ Hilmi-paša deluje tako, da ni v nikaki primeri njegovo početje z najhujšimi zatiravci krščanstva. Briga se le za svoj žep, a če se pride pritožiti kak kristjan proti turškemu nasilstvu, vržejo ga ven. V vasi Čiflik sta prišla dva turška agenta, da iztirjata od prebivavcev desetino. Iztirjavala sta tudi davke, kateri so bili že plačani, in nič ni pomagalo, ako so jim tudi prebivavci kazali potrdila. Ker sta v neki hiši pretila s samokresi, priskočila je kmetica, a eden izmed Turkov jo je sunil, da je takoj brezzavestna obležala. Ko so se pritožili, jih Turki niti poslušati niso hoteli. V vasi Vrbinovo so Turki onečastili pet žena, ubili devet oseb in o-pustošili ter požgali 35 hiš. Takih zgledov bi lahko navedli celo kopo, a že iz teh samih vidite, kako hudo se mora res goditi kristjanom pod turško vlado. Ker sta se Avstrija in Rusija obrnili že zdavnej do turške vlade, a to ni nič pomagalo, zato ni verjetno, da bi mogle še nadaljno prenašati ta grozovita nasilstva. Gotovo pa je Avstrija že v dogovoru z rusko vlado radi macedonskih dogodkov. Ali bode vojska in kdaj bo, tega seveda z gotovostjo trditi ne moremo, splošno se pa govori, da se v Avstriji že vršé priprave. Parni mlinci, ki meljejo za vojaštvo, so dobili nova in velika naročila. Kakor stojé sedaj razmere na Balkanu, je vsakdo prepričan, da je le lahko nevarnost, da se prične vojska. Avstrija bode imela brez dvoma veliko govoriti pri tem vprašanju in tako je res mogoče, če se Turki ne uklonijo, da bi morali naši mladeniči opasati sabljo ter iti na pomoč slovanskim bratom v Makedonijo, ki ječé pod krvoločnim turškim jarmom.

Framasoni v Francoskem parlamentu.

Francoski framasoni so zadnji čas pričeli gonjo proti duhovščini v kolonijah. To pot je nastopil Dejeante, in zahtevale s svojim predlogom, naj se iz poboljševavnic in prisilnih delavnic v kolonijah odstranijo vsi duhovniki, češ, da se bo dalo pri tem precej prihraniti. V resnici seve temu framasonu ni za prihranek v drž. gospodarstvu, marveč za odstranitev katol. duhovščine. Ta predlog je zbornica še zavrgla s 344 proti 107 glasovom, a sprejela z večino 44 glasov drug njegov predlog, naj se poddržavijo vsi šolski zavodi v kolonijah. Šolstvo v francoskih kolonijah so imeli do sedaj v skrbi skoro samo redovniki in državi ni bilo treba ničesar oddajati v ta namen za naselbine. Ako pomislimo, da morejo imeti redovniki ravno potom šolskega poučevanja ves upliv do tujih ljudstev, se s tem pokaže, da je res vse počenjaje naperjeno naravnost proti razširjanju krščanske vere. V seji, kateri je predsedoval soc. demokrat Jaures je zahteval poslanec Allard, da naj se odpove konkordat, to je pogodba med državo in cerkvijo in naj se črta proračun za bogočastje. Akoravno je ta zahteva želja tudi ministerskega predsednika, se vendar ni upal zavzeti za ta predlog, ker pravi, da je sedaj še vedno potreben obstoj vere. Francosko ministerstvo torej, ki je znano po svoji liberalnosti, se vendar ne upa v javnosti odločno povedati, da je proti veri, a poglejte le naše liberalce, ti so še hujši in celo v javnosti napadajo pri vsaki priliki katoliško cerkev in njene naprave.

Ubogí Irci.

Irski poslanec Lynch je bil obsojen na smrt, ker je stopil v vojski na stran zatiranih Burov proti krivičnim Angležem. Irci so vendar upali, da ga vlada oprostí, na kar bi ga takoj zopet izvolili za poslanca, a sedaj so mu kazen olajšali le v domrtno ječo.

Belgijski parlament proti nenravnosti.

Bruseljski poslanski zbornici je predložen načrt glede kaznovanja razširjevalcev nesramnih knjig, spisov, podob in sploh drugih v to stroko spadajočih stvari. Predlog so podpirali še celo liberalci in bruseljski župan, ki je tudi sam liberalcec, je celo naravnost zahteval, naj se ne kaznujejo le oni, ki bi te predmete razširjali, ampak ravno tako tudi oni, ki so jih napravili. Take postave bi bilo treba tudi pri nas. Pa mislite, da bi tudi naši liberalci glasovali zanjo? Skoro gotovo, da ne, saj v svojih spisih najbolje sami kažejo, kakega mnenja so glede te točke.

Bombardiranje utrdbe San-Carlos.

Vse razmere so kazale na to, da v kratkem pride do mira med Venezuelo, Anglijo in Nemčijo. Zato je tudi marsikakega politika iznenadila vest o bombardiranju San Carla od strani nemške vojne ladije Panther, katerega vspeh je porušenje imenovane utrdbe in bližnje vasi istega imena. Poveljnik utrdbe računa, da je bilo oddanih iz ladije kakih 1600 strelav. Krogle so padale večinoma v vasico San Carlos.

Zidovje utrdbe je močno poškodovano, ubitih je 12 venezuelanskih vojakov, ranjenih pa 15. Najhuje je bilo to, da na utrdbi niso imeli topov, ki bi nesli do ladije in se torej ni bilo možno uspešno braniti. Z razdejanjem utrdbe si je odprla Nemčija prost uhod v zaliv, ki je velikanskega pomena. Vzroki napada se od različnih strani različno poročajo. Nekteri pravijo, da so pričeli Venezuelanci prvi streljati, ker so prišle nemške ladije preblizu utrdbe, Nemci se pa izgovarjajo, da je le neka tuja ladija prišla preblizu, katero so hoteli zato zajeti, a ker so se zanj postavili na utrdbi, so pričeli slednjič bombardirati na utrdbo. Venezuelani so sedaj v silni stiski. Listi poročajo, da so se končno vendar prijele tega vprašanja tudi severoameriške zvezne države, katere se hočejo potruditi, da se v kratkem času razmere spremené in sklene pogodba.

Madjarsko nasilstvo.

V ogrskem parlamentu je stavljen predlog, naj se potni listi izdajajo tudi v hrvatskem jeziku in ne le v madjarskem, ker mnogo je krajev slovanskih, kjer vendar blažene madjarščine ne razumejo. To priliko je porabil bivši minister baron Bantfy proti svojemu nasprotniku Szellu, češ, da je to popolnoma krivična zahteva. To je znamenje modernega suženstva. Proti njemu je nastopil podpredsednik Ernest. Govornik je dokazoval, da ima Hrvatska avtonomno pravico za rabo hrvatskega jezika. Ko bi drugače ravnali, bi prekršili nagodbo iz leta 1868. Kaka svoboda med temi madjarskimi patrijoti!

Avstrijska vojvodinja izbrisana iz imenika vladarske rodovine.

Dunajski listi poročajo, da je odredil cesar, naj se vzamejo saški prestolonaslednici Lujizi, ki je zapustila svojega soproga in hodi okrog z Gironom, vse pravice, časti in prednosti, katere je doslej imela kot avstrijska vojvodinja. Prepovedano ji je torej posluževati se naslova cesarska princezinja, nadvojdnja, kraljeva ogrska princezinja itd., dalje ne sme imeti nadvojvodskega grba z nadvojvodskimi znaki, ter odpadejo sploh vse pravice, katere pristojajo temu dostojanstvu. Lujiza hodi še vedno okrog z Gironom, kateri ji prigovarja, naj odstopi od katoličanstva k protestantizmu, da se bode potem mogla z njim poročiti. Tako daleč privede človeka čitanje knjig protiverskih pisateljev.

Gorenjska železnica Škofja Loka-Želzniki.

Te dni se je ustanovil v Želznikih odbor, ki ima delati na to, da se zgradi med Želzniki in Škofjo Loko prepotrebna železnica. Za stvar se je že tudi zavzel naš poslanec dr. Šusteršič in že govoril o tem z železniškim ministrom. Komur so znane razmere, bode vedel, kolikega pomena bi bila ta železnica za Želznike in sploh Sevško dolino. Na drugem mestu poročamo o interpelaciji v državnem zboru glede te železnice.

Iz Žabnice pri Škofji Loki. Veselega srca javljam vsem častitim bralcem „Domoljuba“, da smo obhajali tukaj pri nas sveti misijon od 14. do 22. grudna m. l. pod vodstvom oč. gg. lazaristov iz Ljubljane. Dasi je bil ta misijon v naši župniji že drugi v štirih letih, so se naši župljani vdeleževali misijonskih govorov s toliko pridnostjo, da je bila cerkev pri vsakem govoru polna. Spoved so opravili vsi domačini in mnogo vnanjih. Samo neki znani železnični čuvaj je govoril, da prav nič ne verjame gg. duhovnikom in zato tudi med celim misijonskim časom naše cerkve od znotraj videl ni. Najbrž méni mož, kako junaštvo je s tem pokazal. Toda mi smo pa ravno nasprotnega mnenja. Tudi bi se mi čisto nič ne brigali zanj, ko bi nas on pri miru pustil. Pa on se zdaj znaša nad Žabničani, češ kakšni liberalci smo vendar, ko hodimo k misijonu. Povemo vam v obraz, da rajši skrbite za svoje otroke, da bodo bolj podučeni in se lepše obnašali. Pometajte pred lastnim pragom; tam je dosti smeti!

Iz Škocijana pri Mokronogu Res lepo in blažilno vpliva dobro berilo na vsakega človeka. A da bo dobro berilo doseglo vspeh, je treba, da človek bere polagoma in s premislekom. Prehitro in preobilno zavžita hrana škoduje telesu; prehlavno branje pa duši. Naš vrli „Domoljub“ pa je kar nekako tako urejen in ustanovljen, da imajo njegovi naročniki branja vedno za sproti. Ena številka se prebere in že je čas tukaj, da se gre po drugo. Tako je dobro berilo vedno iznova in vedno v novi obliki v hiši. Naši vrli Škocijanci vedó ceniti blagodejen vpliv „Domoljubov“; to kaže dejstvo, da prihaja v našo faro letos skoro dvakrat toliko „Domoljuba“ kakor lani. Ljudstvo je — kakor povesod, tako tudi pri nas — dobro in dovtetno za vse, kar je lepega; treba mu je iti le na roko, svetovati mu, ponuditi mu. In ljudstvo, ki rado bere in se izobražuje v dobrem smislu — tako ljudstvo ima bodočnost. Ti pa, vrli „Domoljub“ prihajaj le še dalje; vedno smo te veseli; kadar pa prineseš kako novico iz naših krajev, pa še posebno. P.

Z Roba Krščansko-socialno izobraževalno društvo je priredilo dne 18. januarja predavanje in majhno igro. Imenom socialne zveze je predaval velečastiti gospod dr. Evgen Lampe. Predavanju so navzoči kaj pridno sledili, ker gospod doktor zna težka vprašanja prav poljudno razviti. Predaval je o zgodovini kmetskega stanu, o narodno-gospodarskih naukih liberalcev, socialnih demokratov in krščanskih socialcev. Gospodu predavatelju se na tem mestu iskreno zahvaljujemo in ga prosimo še nadaljne naklonjenosti. Otroci so igrali Stritarjevo igro „Dela dobil“. Tudi ti so se, kaj bi rekel, prav dobro obnašali. Posebno pa še hvalijo Martinka, ki se je imel kaj dosti učiti in se je res tudi navadil. Najživahneje je pa bilo seveda pri razdelitvi zavutih dobitkov. Pleče, krače, volovski jezik itd. kdo bi ne bil vesel, če kaj tacega po sreči dobi! Če komu pa ni bila sreča mila, ne moremo pomagati! Pa drugič!

Naše društvo je mlado, a ima dosedaj 76 udov, na katere se je zanesti, da bodo društvo v vseh ozirih krepko podpirali. Društvo je naročeno na več časopisov in odbor je sklenil, da naj hodijo vsako prvo nedeljo in vsako tretjo moški brat, vsako drugo in vsako četrto pa ženske. Praznik se šteje za nedeljo. Društvo bode imelo tudi svojo knjižnico, in udje si lako izposojujejo podučne knjige. Kadar bode kak ud našega društva čakal večernic, naj le pride v društveno sobo. Članarina znaša dve kroni, kdor jo prej poravna — tem bolje. Najbolje pa je, če se enkrat za vselej plača 20 kron, ali pa se izplačuje tudi lahko teh 20 kron tako, da vsako leto skozi pet let plača 4 krone. V društvo so se vpisali samo, gospod urednik — to Vam na uho — „boljši“ farani! Še jih je pa nekaj, ki tudi niso — da bi rekel, a ne vemo, kaj ti čakajo? Le v društvo, v društvo, farani, da ne zaostanemo za drugimi, da ž njimi tekmuje in če mogoče še prekašamo! Naprej in kvišku!

Kozjanski vsevedež. — Evo me zopet, da vam nekaj podam iz svoje vsevedeške torbe. — Oni strašni zločin na Pilštanju, o katerem sem vam obljubil poročati, se je zgodil tako-le: Dne 4. grudna p. l. je prišel kruti mož Anton Grobelšek ob 4. uri zjutraj s korošico za pasom domov. Tiho stopi v hišo k ženi Lizi in jo začne zmerjati. Žena mu je seveda prav pridno odgovarjala, na kar moža divja jeza pograbi, izdere izza pasa malo sekuro in jo udari dvakrat z ostrino pod desno oko. Nato jo še tolče po glavi, da ji naredi nad 13 ran, kakor so zdravniki spoznali. Po tem nečloveškem činu še mož v peči zakuri in otrokom zajutrek pripravi. Pozneje se mu je pa menda oglasila vest in se je sam šel v Kozje k orožnikom naznanit. Ko pride orožnik, so

še otroci ležali. Vpraša jih, kje so mama. Odgovoré. da še spijo. Orožnik odpre spalnico, pa o groza: žena leži na postelji, vsa v krvi, z razsekanim obrazom tako, da sploh ni bila človeškemu telesu podobna. Ko so grozoviteža dejali v zapor, je kričal in tulil, da je bilo groza in so ga morali čez nekaj dni pripeljati v Gradec, da tamkaj zadostuje za svoje strašno zločinstvo. Doma pa jokajo štirje nepreskrbljeni otroci, katerih se Bog usmili!

V Kozjem je bila sredi meseca grudna volitev volivnih mož za okrajni šolski svet. Izvoljena sta bila dva katoliško-narodna moža dr. Francišek Jančič in Franc Brilaj, posestnik. Sedanji načelnik okrajnega šolskega sveta Anton Verčič, hud liberal, je popolnoma propal, samo en glas je nekje ujel siromaček ubogi. Živelí zavedni volivci! — Naš č. g. kapelan Ivan Jančič so nekaterim ubogim šolskim otrokom po radodarnih dobrotnikih kozjanskih oskrbeli za božičnico nekaj nove vsakovrstne obleke. Pristrčna zahvala g. kapelanu in vsem, ki so kaj v ta namen darovali! Ljubi Jezusček, prijatelj otrok, naj vsem stoterno povrne! — Pri sv. Filipu v Veračah, v vinogradu posestnika Bovha, so našli pri rigolanju v zemlji pisker starega srebrnega denarja, več sto let starega. Posestnik ga je nekaj prinesel na kozjansko davkarijo, nekaj si ga je sam pridržal za spomin. Ljubi vinogradniki, le pridno rigolajte svoje opustošene vinograde; če tudi ne izkopljete zaklada v podobi srebrnjakov, gotovo pa v podobi sodov polnih rujnega vinca! — Tele s petimi nogami je vrgla krava pri posestniku Francetu Vončina v Opečniku nad Kozjim. Tele je zdravo in čvrsto. Peta noga mu je izraščena na desni strani za kapjo, nekoliko manjša od drugih s tremi parklji in binglja semintja. Čudna peteronogata žival je redka prikazen. — Dne 2. prosinca je na Pilštanju umrla blaga in plemenita gospa Marija Zupančič, o kateri bo kozjanski vsevedež prihodnjič kaj več poročal. Za danes z Bogom!

Iz Cola nad Vipavo. Pred kratkim smo imeli pri nas občinske volitve, in govorili so colski liberalci, da ne bo videti nobenega klerikalca več pri volitvah. Ali dasiravno smo brez pravega vodnika, smo se vseeno pokazali na bojišču. Seveda zmagali nismo, ker so razmere pri nas tako čudne. Vendar smo spravili pet mož od naše strani v občinski odbor. Pretečeno dobo ni bilo nobenega. Neverjetno se sliši, če povemo, kako so naši naprednjaki in njih mešetarji agitirali. Povdarjali so, da hodijo po pet krat na leto k spovedi in da nobeden župan ni toliko prihranil v občinsko blagajno, kot sedanji i.t.d. Menda ga ni kraja vrh zemlje, kjer bi ljudje s spovedjo agitirali, samo pri nas smo tako napredni. Ako pa imate res kaj v občinski blagajni, se vam

s tistim denarjem ni treba prav nič ponašati. Tisti denar je zvečine od samih revežev in hlapcev, ki so bili po postavi kaznovani na različne globe. Ali se hočete res s tistim denarjem ponašati? Ako s takimi stvarmi agitirate, potem se vam godi čisto prav, ako morate požirati take, kakoršno sta požrla tista dva, ki sta prišla agitirat k nekemu bolj priletnemu možu in sta ga nagovarjala, da naj gre volit na njihovo stran. Odgovoril jima je, da bi se mu morale krave smejeti, ako bi šel na starost volit na liberalno stran. Čast takemu možu! Bog daj, da bi polagoma vsi Colani prišli do takega prepričanja!

Iz Martena in okolice na Vestfalskem. — Zopet letos so nas Slovence na Nemškem obiskali duhovniki domačini in za božične praznike prinesli mir božji vsem, ki so dobre volje. Le tisti, ki živi na tujem in več časa ni imel prilike slišati besede božje v materinskem jeziku, vé in občuti, kakó mila in sladka je domača beseda in kakó srečni so tisti, ki se jim v njej drobi kruh besede božje. Tu v Martenu so nas 4. januarja obiskali slovenski frančiškanski pater, podelili nam svete zakramente, imeli tri govore in pete lavretanske litanije. O kakó nam je Slovincem od srca šlo popevanje Marijinih pesni v slovenskem jeziku! Da, Marijinih pesni! Prav so imeli gospod pater, ko so rekli, da smo Slovenci Marijin narod. Zlasti so povdarjali, kakó se v domovini na Kranjskem in Štajerskem množé Marijine družbe med fanti in dekleti in kakó lepe sadove prinašajo.

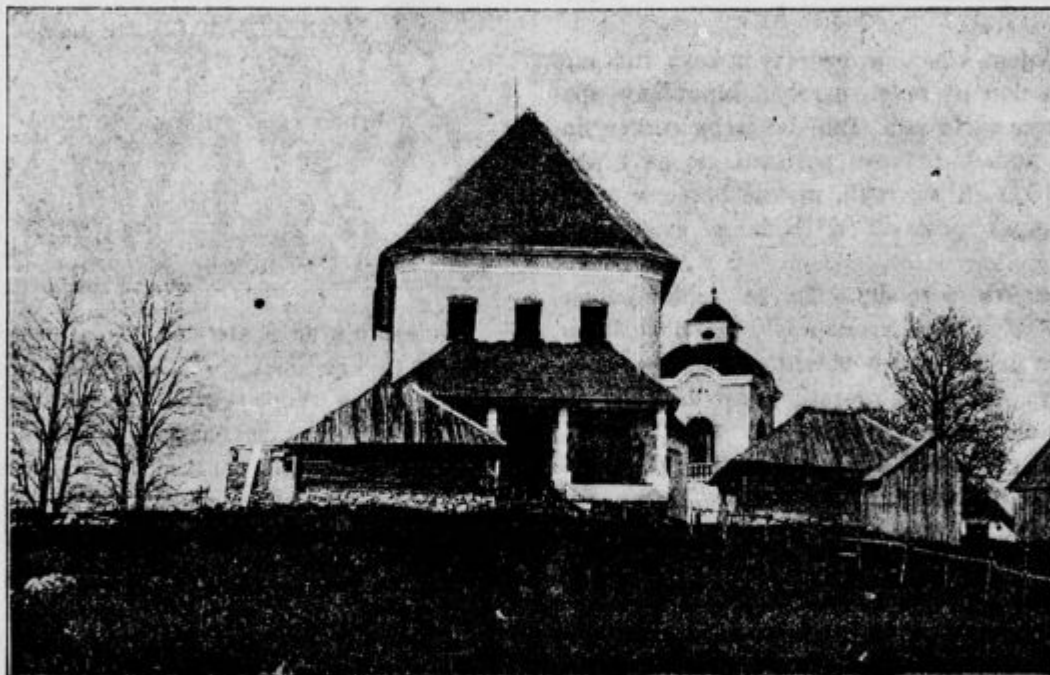
Slovenec pa tudi na tujem ne sme pozabiti in ne pozabi na Marijo! Priporočili so nam dobre slovenske katoliške časnike in mi smo sklenili, da si vseh naročimo, eden tega, drugi drugega, in si jih potem medsebojno posojujemo. Naše geslo je: Slovenca na Nemškem nobenega ni, ki si katoliškega časnika ne naroči! Misijonarjem pa tisočera zahvala! —

Od sv. Križa na Murskem polju. — Dne 8. marca bo poteklo že leto dni, odkar je naša Iljaševska občina imela občinske volitve. Naš predstojnik je vložil proti volitvi pritožbo, ki še zdaj ni rešena. V drugem in tretjem razredu smo zmagali mi, in to je naše nasprotnike prvega razreda tako prestrašilo, da so šli po odbornike v sosedno občino Bunčari in jih od tam izvolili, da bi jih zastopali v naši občini. Po volitvi so jih pa šli prositi, da bi iz odbora izstopili, ker bi sicer volitev utegnili biti ovržena. Toda ti so se jim smejali in jih nagnali. In takó je zdaj lepa zmešnjava. Toda Iljaševci in sosednji Verženci: nič strahu; ako bodo volitve ovržene, zopet na volišče in zмага bo naša. Kdor je pa strahopetnež, naj ostane doma!

Sv. Križ pri Kostanjevici. Sv. Silvestra dan p. l. je bila naša župna cerkev natlačeno polna. Temu se ne čudimo, ker naše verno ljudstvo rado prihaja k službi božji. A bolj je čudno, da je ta dan prava bil celo one, katerih nedelja in praznik ne moreta privabiti. Pa kaj je bilo? Tam v St. Rupertu pravijo, da je eden molil javno angeljevo češčenje, ker mu je to kazalo, — pri nas gremo pa k maši, če kaže. Ta dan je bila volitev župana. Pa hudobni ženski jeziki pravijo, da liberalna molitev ne prodira oblakov, in prav imajo, ker županski stol se je ta dan preselil v hišo onega, katerega je »Slovenski Narod« blatil — celi teden; mi svetokriški volivci pa ga hočemo imeti za župana, ker g. Janeza Ke

znatna sama na sebi. Res je neznatna, a jaz hočem s tem posvariti naše ljudstvo in povedati, kako počenjajo zastopniki tujih zavarovalnic posebno »Graške«. Ko jim stranke pridejo zadnje leto plačat ter jim povedó, da so sklenile od tega in tega časa zavarovalno pogodbo z vzajemno zavarovalnico, obdelavajo jih taisti, da lahko razveljavijo sklenjeno pogodbo, češ da ista ni postavno veljavna, zraven pa zabavljajo črez »Vzajemno zavarovalnico«, da se strankam lasje ježijo, toliko časa, do se stranka nepremišljeno vda njihovi vsiljivosti. Kde bode sedaj povrnili Uršuli Kavšček na okroglih 40 kron narasle tožbene stroške?

Ribniški novičar nima samo krošnje, kamor po-

Cerkev sv. Valentina na Limbarski gori.

rina, posestnika pri Sv. Križu, poznamo kot poštenjaka, ki ga »Narod« ne premakne od pravega katol. prepričanja. Slava mu!

Iz Novega mesta se nam piše: Dne 24. t. m. se je vršila pri tukajšnjem okrajnem sodišču civilna obravnava. Vzajemna zavarovalnica tožila je Uršulo Kavšček na pripoznanje zavarovalne pogodbe in plačilo zavarovalnine. Zavarovalnico je zastopal njen uradnik J. K., toženko pa dobroznani agent Graške zavarovalnice, tukajšnji Božič.

Po več kot dobro uro trajajoči obravnavi, pri kateri je g. J. K. marsikatero britko a resnično povedal Božiču v obraz glede njegove agitacije, razsodil je sodnik ter obsodil toženko v plačilo zavarovalnine ter poravnavo znatnih tožbenih stroškov. Čemu to pišem, g. urednik? Zadeva je ne-

bira novino, ampak kakor vsak pravdanski krošnjar tudi palico podkovanko. To pa zato, ker jo večkrat rabi in sicer, da koga nekoliko ali pa pošteno oplazi, ako na noben način ne odleže in mu le in le nastavlja hrbet ali pa, da potiplje z okovanim koncem kakega liberalca tam pod pazduho in tako zve, če ima še vsa rebra v košu.

Kaj prav mi je hodila ta moja okovanka zadnji pot na obeh konceh — ribniške doline.

Na gornjem koncu imam jaz velikega prijatelja; kdor ga pozna, ve da ne lažem. Ta moj prijatelj je bil dozdej župan, zdaj pa ni več. Kaj mislite, kaj ga je spodneslo? Vem, da ne uganete. Glejte, rekli so, da je preveč vnet za lepoto soseskine podružnice. Bes te lopi, takega pa še ne! In rekli so tisti ljudje, da ni prav nič treba škofa doli, da bi posvetili oltar,

češ bogve kaj ko jim bo treba šteti. Ta le velika skrb za škofovo plačo se mi zdi nekaj sumljiva — kaj če bi ne bilo to-le jo rabiških liberalnih šnopsarijah zastoj naprodaj! Vas pa možje, sram vas bedi, da kaj takega verjamete in morete kaj takega misliti o zlategem srcu našega škofa! Saj ste jo pa tudi iztaknili precej na dan posvečevanja. Ali ste slišali, kaj so rekli škofu ko so nas vabili k darovanju? »Jaz prvi položim na oltar sto kron za vašo cerkev«, tako so rekli. Vsa pot, ves trud dolgotrajnega opravlja in sto kron po vrhu, to je bilo njihov zaslužek. Klobuk doli, pa globoko doli, pred takim škofom!

Ti pa, moj dragi prijatelj, rajni župan, vstavi se kdaj spotoma pri meni, da se pomeniva nekoliko o hvaležnosti sveta.

Na doljnem koncu je pa ravs in kava tudi radi cerkve, toda doli pa ravno narobe. Lipovčanje spada pod zvon v Hrovači. Tam bo treba cerkev domalega vsa podreti in novo postaviti, to pa Lipovčanjem ne dšji in so rekli, mi ne bomo več pod Hrovačo, ampak postavili si bodemo svojo podružnico.

Ta je možka in modra. To bo veliko ceneje, postaviti si novo cerkev, napraviti zvonove, oltar, shrambo, posodo in mašno oblačilo, kakor pa v Hrovačo samo za zidanje prispevati, ker je drugo še vse v dobrem stanu. Servus možje!

Iz trziške okolice. Po večkratnem vprašanju se mi je le posrečilo zvedeti, da bodo v Trzinu zdaj enkrat občinske volitve. Zato so pa sedaj pred volitvijo gospod očka župan postal kar naenkrat veliko bolj prebrisan, kot so bili že prej in hočejo na vsak način ljudem vtepati v glavo, da bodo tudi v bodočnosti še županili Trzincem. Skušajo jih na vse mogoče načine pridobiti za-se, nekatere s sladkimi obljubami, druge pa s strogim žuganjem. Str. št. in pl. št. jih znajo pa že prav izvrstno! Žugajo jim: Le čakaj, ako nisi z menoj, ne dobiš nobene reči več zastoj, nakopali ti bomo oseben davek itd. Vendar bi jim mi še nekaj svetovali: V Trzinu, kakor pravijo, se sem in tje toči po navadnih hšh brez vsake pravice nezadacano vino. Dobro bi bilo še te ljudi malo oplešiti, češ da bodo naznanjeni; to bi gotovo precej vplivalo. Ali mislite, da ne g. župan? Poskusite, morda potem vendar ostanete krmar na ladiji trziškega županstva!

S takimi obljubami in žuganjem Vas torej, dragi Trzinci, hočejo g. župan prisiliti, da bi jih zopet volili! Ne dajte se vendar preslepiti! Ali si res hočete samim sebi splesti bič? Ali mislite, da Trzin brez liberalnega župana ne bo obstal? Se ne upate brez njega pri v. š. h. nič dsešči? Ravno obratno! Zato si izvolite župancem moža-pčštenjaka, moža-katoličana,

kateremu so nad vse svete resnice sv. vere, ki spoštuje cerkev in duhovnike doma v hšh in zunaj hšh! Izberite si župana — domačina! Ne poskušajte rezati z nožem, ki je na obe strani brušen, gotovo se boste vrezali! Torej volite vestno po svojem krščanskem prepričanju moža, ki je veren kristjan in dober gospodar. Sramota za občino, ki je vsa krščanska, pa bi jo vodil župan, ki je edini liberallec v vasi!!! Podvizajte se torej, krščanski možje, za blagor cele občine in ne ostanite na dan volitve doma za pečjo! Le ako boste volili po krščanskem prepričanju, potem Vam zasijejo dnevi boljše bodočnosti!

Trzincem udani prijatelj.

Slovenski novičar.

Zadoščenje dr. Šusteršiču. O „protestnem shodu slovenskih liberalcev“ v „Narodnem domu“ proti nastopu naših poslancev v kranjskem deželnem zboru so prinesli razni nemški liberalni listi poročila, v katerih je bila prava slika nizkote slovenskega liberalizma. Pred vsem so se govori liberalnih prvakov odlikovali s surovimi napadi na dr. Šusteršiča. Sedaj je morala „Neue Freie Presse“, ki je priobčila te izbruhe, podati izjavo, da se z vsebino izjav liberalnih Slovencev na noben način ne strinja in da ne more in noče sedotakniti osebne časti dr. Šusteršičeve. Tako je dr. Šusteršič dobil zadoščenje od vodilnega dunajskega liberalnega lista. Poleg „Neue Freie Presse“ sta tudi dunajska lista „Reichswehr“ in „Wiener Mittags-Zeitung“ ponatisnila psovke slovenskih liberalcev na protestnem shodu v bankerotnem „Narodnem domu“. Vsi ti listi sedaj priobčujejo častne izjave, v katerih pravijo, da se nikakor ne strinjajo z vsebino svojih takratnih poročil. Listi izjavljajo, da se osebne časti dr. Šusteršiča ne morejo in tudi nočejo dotikati. Dostaviti je še, da so tisti listi prevzeli tudi stroške, ki so narasli vsled kazenskega postopanja, katero je dr. Šusteršič proti njim napravil. Slovenski liberalci pa so svoje napade s svojega žalostnega protestnega shoda na dr. Šusteršiča poslali tudi časnikarju Penižeku na Dunaj, ki jih je oddal raznim listom. Sedaj je preklicati napade tudi Penižek, poleg tega je

moral pa plačati tudi stroške. Dr. Šusteršič lahko torej prezirljivo gleda na malovredno „Narodovo“ bevskanje, na vso časninarsko jato, ki ga izkuša umazati, a mu ne more vzeti veljave in časti, ampak mu jo le utrjuje!

Po cerkniškem jezeru prevažujejo že dalje časa les in druge reči, ker je pokriva debel led. Zadnje dni pa je ledena skorja radi topline dobila razpoke in vsled tega je pa tudi hoja po ledu nevarna. Dne 27. januarja so komaj rešili posestnika J. Mulca z Otoka, ki se je udril na ledu z vozom in volmi. Dne 28. pa je utonil 14letni Matija Jeneč iz vasi Vrh jezera; le z največjo silo rešila sta se iz vode dva druga, ki sta mu na pomoč prihitela. Utonil je še nekdo o priliki nekega lova.

Amerikanci v domovino Prihod posebnega vlaka ameriških Slovencev v Ljubljano bo dne 3. julija.

Železnica Škofja Loka-Železniki. V Železnikih so te dni imeli posvet, kako bi se dosegla Loka-Železniki. Sestavil se je že poseben konzorcij, ki bo vso zadevo vzel v roke. Dr. Šusteršič in tovariši pa so vložili na g. železniškega ministra naslednjo interpelacijo: Zgradba lokalne železnice od Škofje Loke skozi slško dolino do Železnikov, kjer je stari industrijski kraj, je že davno nujna potreba. Te dni se je sestavil konzorcij, da uresniči ta načrt. Načelnik konzorcija je g. Novak, veleposelnik v Železnikih; pristopili so župani prizadetih občin ter podpisali znatne prispevke za pripravljala dela. Z ozirom na veliko važnost podjetja v gospodarskem in prometnem oziru za Kranjsko vprašajo podpisani: Ali hoče g. železniški minister izdatno podpirati zgradbo lokalne železnice od Škofje Loke do Železnikov, oziroma označeni konzorcij, in kaj hoče g. minister v tem oziru ukreniti.

† Jurij Žmavc. V bolnici usmiljenih bratov v Gradcu je umrl zaslužni duhovnik in prijatelj ljudstva. Čast. g. Jurij Žmavc iz Remšnika v 60. letu svoje dobe. Časten mu spomin!

Umrl je v Leonišču č. g. Franc Waldecker, župnik v pokoju. Rojen je bil 25. nov. 1821 v Pulju, v duhovnika posvečen 20. februarja 1845. Naj v miru počiva!

Umrl je dne 19. januarja župnik na Kočevski Roki č. g. Alojzij Jaklitsch. N. v. m. p.!

Občinske volitve v Žireh. Pri občinskih volitvah v Žireh je v prvem razredu zmagala katol.-narodna stranka, v drugem in tretjem razredu pa liberalna stranka. Tudi doslej je imela liberalna stranka v Žireh ta dva razreda in je ohranila svoje posestno stanje le z velikim nasilstvom.

Iz ljubljanske škofije. Mil. stolni prošt g. dr. J. Kulavic je imenovan kn.-škofijskim komisarjem na bogoslovnem zavodu v frančiškanskem

samostanu v Kamniku. — Župni upravitelj v Šent Gotardu je postal bivši župnik na Trati gospod Mat. Pintar, g. kapelan Mat. Sušnik pa na Trati. Razpisane so župnije Kočevska reka, Krško, Reteče in Zg. Tuhinj.

Nova društva V Lozicah, polit. okraj Postojna, se je ustanovilo novo „Kat. slov. izobraževalno društvo“. Ravno tako tudi na Viču pri Ljubljani in v Polhovem gradu.

Sijajen katoliško naroden shod v Mirni peči. Katoliško politično društvo za novomeški okraj je na svečnico priredilo v Mirni peči shod, kateri je pokazal, da stoji tudi tam ljudstvo na strani katoliškonarodnih poslancev in da je krepki in nevpogljivi njihov nastop za pravice našega ljudstva tudi tu našel odmeva in odobravanja. Koliko se je pač izpremenilo! Pred volitvami dr. Šusteršič niti do besede ni mogel priti. Novomeška komanda je nahujkala ljudi, ki so upili: Mi nečemo ničesa slišati! In danes? Ljudstvo z največjim zanimanjem poslušala katoliško-narodne govornike in jim navdušeno pritrjuje! — Shod v Mirni peči se je vršil v gostilni gospoda Koščaka, brata našega g. deželnega poslanca. Ker se je bilo nadejati ogromne udeležbe, ki bi je gostilniški prostori ne mogli obseči, zato je bilo treba shod omejiti na volivce, vstopnic se je izdalo do 200. Dobili so vstopnice tudi mnogi nasprotni volivci. Liberalna stranka je mislila shod razbiti. A to se ji je klavrno nesrečilo. Odraslih ljudi sploh niso mogli več dobiti za razgrajanje, ampak samo nekaj nedoraslih, večinoma 12 do 13-letnih fantaliničkov, ki so se žganja napili in od daleč kazali žakelj žindre ter zunaj nekaj cvilili, kar pa ni shod niti najmanje motilo. Upati je, da se izpametuje mirnopska »liberalna stranka«, ko njenim pristajam brčice zrastejo. — Shodu je predsedoval g. Ant. Kokalj, kateri je pozdravil navzoče v imenu kat.-pol. društva. Govoril je na to dr. Lampe, ki je natančno v podrobnostih popisal razmere v deželnem zboru, zgodovino obstrukcije, krivičnost volilnega reda, liberalno slovenskonemško zvezo itd. Ker je v tem kraju jako razširjen »Rodoljub«, je pojasnil tudi poglavje o »tarški bisagii« ter ljudstvu razkrinkal podlo lažnivost liberalnega časopisja. Oglasili so se tudi vmes z vprašanji zborovavci, in dasi je govor trajal čez dve uri, je navdušenje zborovavcev vedno bolj rastle. G. Vidmar kot tajnik »Kat. pol. društva« je vabil k pristopu, in takoj se je oglasilo več novih članov. G. Majdič je živo priporočal ljudstvu »Domoljuba«, kateri je danes nujno potreben, da spoznajo ljudje politična in socialna vprašanja. G. predsednik je na to s »Slava-klici« na cesarja in papeža zaključil zborovanje. — Mirna peč je pokazala ta dan, da

so njeni možje zavedni in pametni in da je veliki boj, ki se vrši zdaj po naši deželi, tudi pri njih našel pravega razuma. Le vrlo naprej! Sklenjena je bila resolucija, ki izraža popolno zaupanje katoliško-narodnim poslanecem v deželni zboru ter odobruje njih obstrukcijo in jih pozivlja, naj nevpogljivost vstrajajo v boju.

Romanje v Rim. Za romanje v Rim se je oglasilo 85 Slovencev. Za posebni viak romarski je zdaj dovolj oseb oglašanih (450.) Zato se priglasijo več ne sprejemajo. Tudi presv. gosp. knez škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič se udeleži avdicie pri svetem Ožetu.

Vojaški nabori na Kranjskem Vojaški nabori se vršijo na Kranjskem letos po naslednjem redu: A. Naborna komisija c. in k. dopolnitvenega okrajnega poveljstva šteje v. 17 v Ljubljani: Dne 1. marca v Kamniku; 4. in 5. na Prevojah za sodni okraj Brdo; 6. in 7. na Vrhnikih; 9., 10., 11. in 12. marca: Nabor v Ljubljani za sodni okraj Ljubljanske okolice; 13. in 14. v Višnji gori; 16., 17. in 18. v Litiji; 20. in 21. v Ljubljani za mesto Ljubljano; 23. v Radečah; 24. in 26. na Krškem; 27. v Kostanjevici; 28. v Mokronogu; 30. v Trebnjem; 31. v Žužemberku; 2., 3. in 4. aprila: v Rudolfovem; 6. v Metliki; 7. v Črnomlju; 14. in 15. v Kočevju; 16. in 17. v Ribnici; 18. v Velikih Laščah; 20., 21. in 22. v Radovljici za sodna okraja Radovljica in Kranjska gora; 23., 24. in 25. v Kranju; 27. v Trzinu; 28., 29. in 30. v Škofji Loki. — B. Naborna komisija c. in k. dopolnitvenega okrajnega poveljstva šteje v. 97 v Trstu. Naborna komisija št. I.: 14. aprila: Nabor v Ložu; 16. in 17. v Cerknici; 18. v Logatcu; 20. in 21. v Idriji. Naborna komisija št. II.: 20. in 21. aprila: Nabor v Vipavi; 23. 24. v Ilirski Bistrici, 27., 28. in 29. v Postojni za sodna okraja Postojna in Senožeče. — Za mesto Ljubljano je toraj nabor dne 20. in 21. marca; dne 20. marca pridejo tuji, dne 21. marca pa domači stavljenici k naboru.

Z Vranje peči — Pogreša se 15 letni zemljaka sin Janez Brlec, Hlapčev z Velike Lašine hišna št. 8. župnija Vranja peč. Sv. Štefana dan popoldne je šel v cerkev. Po poti je baje iz same hudomušnosti napadel sosedovega pastirja, češ: Jutri greš iz naše vasi, te ne bom več mogel, danes te moram! Obdeloval ga je s kamnom, izbil mu dva zoba, ranil ga na glavi. Ko je pa videl kri, je zbežal. Vse povpraševanje matere vdove in poizvedovanje orožnikov, kam bi bil izginil, je bilo do sedaj brezuspešno. Deček je majhne postave, zdravih lic, gleda

pa potuhnjeno. Pobegnil je v praznični obleki, v žepu 1 K denarja. Zdaj ga ni od nikoder. V Preserji fare Brdo so ga videli sv. Štefana dan, potem nič več. Ali se je v zemljo vdrl? V Kamniku so ga že sodili. 15 gld. bo plačal za zobe Koširjevemu Jožetu s fare Sela. Zaprli ga še niso, ker ga — nimajo. Ljubeče materno srce mu je že davno odpustilo. Fant je iz prav premožne hiše. Kot najstarejši sin je podedoval lepo kmetijo po svojem očetu. Mati je sedaj brez možkega delavca. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to sporoči župnemu uradu na Vranji peči, p. Kamnik.

Pri županovi volitvi za občino Gosd pri Kamniku, ki se je vršila dne 25. t. m., je bil izvoljen za župana Lovrenc Urh. po domače Golob; svetovalca pa sta Janez Romšak, Smolin in Janez Starovasnik, Pirc. Kot posebnost je zaznamovati, da je bil sedaj izvoljeni župan že trideset let nepretrgano v odboru.

Pas sv. Jožefa. V založbi J. Krajec nasl. v Novem mestu je izšla ravnokar lična molitvena knjižica pod gorenjim naslovom, obsegajoča 192 strani v mali osmerki. V prvem delu je sedemnedeljska pobožnost v čast sv. Jožefa, v drugem pa navaden kratek molitvenik. Lično v usnje vezana knjižica z rudečo obrezo stane 1 K 40 v, po pošti 10 v več. Novi molitvenik, ki ga je priredil č. gospod Jos. Volc in je sedaj izšel v drugi izdaji, toplo priporočamo

Drobtinice.

Sreča v nesreči nadvojvode Karola. Najstarejši sin nadvojvode Otona, nadvojvoda Karol, bi se bil te dni skoro strahovito ponesrečil. Nadvojvoda Karol, ki se uči sedaj v jezuitskem zavodu v Kalksburgu in o katerem se govori, da bo za nadvojvodo Franom Ferdinandom avstrijski prestolonaslednik, se je peljal v družbi grofa Wallisa z Dunaja nazaj v zavod. Med potom sta se splašila konja in bliskoma dirjala z dvorno kočijo po nekem klancu. Kočija se je zalelela v neko ograjo s tako silo, da se je zlomila in nadvojvoda, grof Wallis in kočijaž so zleteli visoko po zraku v sneg. Konji so zdvijali naprej. Nadvojvodi in grofu Wallisu se ni nič zgodilo, kočijaž je pa dobil notranje poškodbe.

Zgorela zakonska V Senju na Hrvatskem se je dogodila grozna nesreča. Zakonska Fran in Terezija Mrzljak sta zgorela. Nesreča se je menda zgodila tako, da je njej, ko je šla po stopnjicah, padla svetilka iz rok in ji zapalila obleko. Mož, ki je priskočil na pomoč, se je tudi hudo opeknel. Oba sta pala v nezavest. Ona je umrla še istega dne, on par dni pozneje.

Sin očetu nos odgriznil. Kmet Gr. Sokičič iz Zupanj na Hrvatskem se je dne 18. t. m. sprl s svojim lastnim sinom Franom. V tem prepiru je sin dvakrat s pestjo udaril očeta in slednjič mu je

odgriznil nos. Došli zdravnik je hitro zopet prišil odgriznjeni del obraza in nade je, da se zopet zaceli. Sin se izgovarja, da se je sprl z očetom zato, ker ta poslednji zapravlja premoženje, česar on, sin, ne more trepeti.

Volkovi so napadli kolednike pri železniški postaji Sihlea, kakor se poroča iz Bukarešta. Nastal je srdit boj, v katerem so volkovi štiri pevce umorili. V tem hipu je privozil mimo vlak, ki je obstal, in železniški sprevodniki so prišli na pomoč ostalim trem pevcem, ki so se tako rešili.

Stotnika snedli volkovi. V okolici Velikega Varaždina je jahal stotnik Schwarz na sprehod. Stotnik v konj je priletel ves krvav nazaj v mesto, stotnika pa ni bilo nikjer. Skoro gotovo so stotnika požrli volkovi.

Boj jetiki. Amerikanski bogataš Rockefeller namerava razpisati nagrado sedmih milijonov dolarjev za tistega zdravnika, ki iznajde vspešno zdravilo proti jetiki.

Skrivnosten slučaj. Pred kratkim je umrl v Skorbi posestnik Pihler. Tri dni prej si je naročil sam rakev in je poslal mizarju glas, da mora biti do nedelje gotova, ker boče najbrž do nedelje umrl. Naročil je, da rakev ne sme biti premajhna, tako da boče imel v njej dovolj prostora. Ukazal je še svojim domačinom, da mu morajo takoj kupiti nove čevlje, ker noče, da bi bil bos pokopan. Želji se mu je seveda takoj ustreglo, kupili so mu nožne čevlje in mizar je naznanil, da je rakev gotova. Nato se je Pihler spovedal in je isti dan, kakor je bil naprej povedal, tudi — umrl!

Od delavca do milijonarja. V Ottawi v Ameriki je umrl veliki industrijalec Key. Zaprstil je 250 milijonov dolarjev, v Kanado je prišel kot reven delavec.

Utrjevanje otrok po zimi. Po zimi nastopajo otrdne bolezni: kašelj, nahod, vratobol itd., ki delajo skrb in strah starišem in odgojevalcem. Proti tem je najboljši pripomoček utrjevanje otrok, da se navadijo mraza. Vsa pozornost naj se obrne na vrat, svetovati je otrokom vsako jutro umivati vrat z mrzlo vodo. Še važnejše je pa utrjevanje na zraku. Zavihanje vratu v volnate rute, šavle i. t. d. ni zdravo, s takim šavlom se naravnost goje vratne bolezni. Vrat mora biti prost in dostopen tudi mrzlemu zraku. Otroke se mora navaditi, da dihajo skozi nos in ne skozi usta, tudi ob lepem in gorkem vremenu. Pri dihanju skozi usta se pljuča ne napolnijo popolno, kakor pr. de tudi prah v usta, po zimi pa se pri dihanju skozi nos zrak ogreje, ko se nasprotno ravno veled dihanja skozi usta pljuča prehlade. Sobe ne smejo biti preveč zakurjene, tudi obleka ne sme biti pregorka. Vremenu primerno oblečeni otroci naj se brez skrbi pusté tudi po zimi na prostem; samo pazi naj se, da bodo živahni in se bodo gibal. Priporočati je posebno za otroke drsanje.

Širimo dobre listel! V mestu Bologna na Laškem izhaja katoliški list, ki je dnevnik in se tiska vsak dan v več ko 40 tisoč iztisih! Zdi se neverjetno, in vendar je resnično. Srčnost, podpora in versko prepričanje premaga vse ovire. Resnica je vselej zmagala. Le dobre liste in pošteno berilo v družino! Somišljeniki, naročajte in širite „Domoljuba“ do zadnje kože!

Iz česa ljudje pekó kruh. Pri nas iz moke od raznih vrst žita. Povsod pa ne tako. V Meksiki pobirajo prebivalci drobna jajčka, ki jih raznoteri mrčes poklada na visoko travo ob morskem bregu v veliki množini. Te jajčke suše, meljejo in v vrečah ponujajo kot moko in tudi iz njih napravljajo kruh. Tako napravljeni kruh je sicer tečen, vendar je njegov okus kisel in diši po ribah. V Sev. Afriki v isto svrhu rabijo kobilice, ki se tukaj nahajajo v velikanski množini. Na Kamčatki napravljajo ljudje kruh iz skorje, in sicer smreke ali borovca, na Islandu iz raznoterih mahov, v Indiji, vzlasti ob času lakote, iz mehkega kamenja, ki ga rabijo naši čevljarji pri tesnih obuvalih.

Posebne vrste hote i. V Santa Cruz v Kaliforniji je eleganten hotel nastanjen v starih drevesih. Vsako teh dreves ima obseg 12 čevljev. V Eisenburgu v Svici je neki hotel tisoč čevljev nad zemljo. Osem velikih balonov drži v zraku celo stavbo, v kateri lahko prebiva dva; set gostov. Poseben balon vozi goste v ta hotel, iz katerega je posebno krasen razgled. Pri Perdunu ob južnem morskem obrežju na Francoskem imajo podmorski hotel, ki je iz železa. Gostilniške sobe so obdane od stekla, skozi katero gostje lahko gladajo življenje v morju.

Čudno jezero je v Kaliforniji blizu reke Kolorada in blizu mesta Los Angeles. Voda tega jezera, ki meri četrto hektarja, je popolnoma črna; ob bregu je jezero 270 m. globoko, v sredi pa je, kakor se sodi, brez dna. Strokovnjaki trdijo, da vodo barva vulkanični pepel. Ako se volnena obleka pomoči v to vodo, obdrži črno barvo več mesecev, če prav bi bila izpostavljena solnčnim žarkom.

Najdražja knjiga na svetu je pač knjiga, katero je emir afganistanski podaril perzijskemu šahu. Ta knjiga je koran, vezan v zlato in z biseri, rubini in dijamanti obdan. Ta vezava je veljala 1,600.000 mark.

Milijonar proti svojim otrokom. Znani ruski milijonar Leon Linjevič je te dni umrl. Bil je dvakrat oženjen ter zapuščal 19 otrok, katerim pa v oporoki ni zapustil niti vinarja. Mož ni mogel zadnja leta videti svojih otrok, ker sta dva sina pred leti nanj streljala, ker jima ni hotel dati zahtevane svote.

Tatvine na ruskem dvoru. Na ruskem carskem dvoru se je zadnji čas zgodilo več tatvin. Nedavno so izginili uhani carice, skoro nato dragocene rokavice, najbolj je pa carja raztogotilo, da je bil ukraden tudi prstan, katerega je carica dobila od nje. Detektivi so sedaj razkrinkali tatu v osebi gospoda iz najvišjih krogov in osebne carjevega prijatelja, ki je vse ukradene stvari prodajal nekemu petrograjskemu prodajalcu dragocenosti. „Gospod iz najvišjih krogov“ je poslan na dve leti v Sibirijo.

Nevesta iz cinka Na belgijski francoski meji so ustavili carinski uradniki neki ženitovanjski sprevod. Ženin na vozu se je veselo smejal nevesti poleg sebe. Nevesta je imela globok pajčolan in videl, da nevesta ni iz krvi in mesa, ampak da poleg „ženina“ sedi podoba iz cinka, napolnjena z — žganjem. Hočeš nočeš, se je „ženin“ moral posloviti od take „neveste“.

Kaj je bilijon in kaj milijarda?

En bilijon je milijon milijonov! Si li more navaden človek to misliti? Ako bi bil ves ta denar zlat — treba bi bilo 328 ladij, ki bi prepeljale denar črez morje in tehtal bi ta denar en milijon metričnih centov. Ako bi položili zlatnik poleg zlatnika, tedaj bi tvoril 1 bilijon zlatnikov érto, ki je dvanajstkrat tako dolga kakor je razdalja med zemljo in luno.

Kolika množina pa je ena milijarda, naj pove to: Leta 1902. okoli 10. ure 40 minut, 30. aprila je odbila še-le prva milijarda minut, odkar se je začelo šteti naše štetje let.

Pa računajte!

Najcenejši zdravnik.

V gostilni je izbrana vesela družba. Pogovor je nanesel na zdravnike. Vsakdo izmed navzočih je hvalil svojega stalnega hišnega zdravnika na vse pretege. Končno se je pričelo razpravljati o vprašanju, je—li bolje imeti stalnega hišnega zdravnika in mu toraj plačati gotovo svoto za celo leto naprej ali pa ga poklicati še-le ob vsakokratni bolezni in mu sproti plačevati.

„Jaz imam zdravnika“, je pripomnil jeden navzočih, „kateremu nič ne plačam in si vrhtega prihranim še marsiktero kronco.“

Vsi so bili radovedni in povpraševali po imenu tako redkega zdravnika. A vprašani je trdovratno molčal in da bi se vprašavcev iznebil, je dejal, da je zdravnik ženskega spola. S tem pa ni dosegel tega, kar je mislil doseči, ampak ravno nasprotno. Podvojil, potrojil je radovednost družbe. Od vseh strani so ga prosili, naj jim vendar izda ime skrivnostnega zdravnika. Končno se je vendar udal in rekel:

„Ker nečete nikakor odjenjati, vam povem zdravnika. A ne verujem, da bi se mogli vi dobro pomeniti z njim, akoravno se izvrstno razume na svojo stroko, kajti moj stalni hišni zdravnik se imenuje — zmerno st.“

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 5. — Morda mi veste svetovati Vi ali kateri cenj. naročnikov v naslednji zadevi: Pri nas imamo liberalnega župana. Jaz sem županstvo pisмено prosil, naj mi oskrbi na moje troške prepis proračuna in letnega računa. On pa se brani in pravi, da sem imel za to pravico prositi le tistih 14 dni, ko so bili proračuni in računi razgrnjeni. Kaj naj storim? (L. S. v T.)

Odgovor: Člen 66. obč. reda ima pravilo: Vsakemu občincu se morajo tudi, ako to zahteva, izročiti na njegove stroške prepisi proračunov in letnih računov. Na Vaše vprašanje nam je slučajno lahko odgovoriti, ker imamo na razpolago odlok nekega okrajnega glavarstva v tej zadevi. To določa: Prepise računa in proračuna mora župan vsak čas oskrbeti in sicer v vseh posameznih točkah. Računati sme za prepis največ 80 vinarjev. Tako je neko okr. glavarstvo odločilo, ko je neki liberallec zahteval prepisov. Pritožite se na okr. glavarstvo, pa nam sporočite, da vidimo, ali velja za vse enaka pravica, ali se meri po geslu: Liberalcem groš, klerikalcem knof.

Vprašanje 6. — Ali je cerkev sv. Jožeta na Tancenbergu na Koroškem samostojna župnija? Ali je le samo podružnica? Pod katero župnijo in pošto spada? (Jos. St. v K. pri Sv. J. ob Šč.)

Odgovor. — Cerkev sv. Jožeta na Tancenbergu pri Gospe Sveti je bila nekdanja graščinska kapelica, sedaj je samostanska kapela olivetanskih benediktincev, ki so grad kupili in ga v samostan izpremenili (l. 1808). Torej ni samostojna župnija, temveč spada pod nemško župnijo „Pörschach am Ulrichsberg (St. Lambert)“, pošta je: Gospa Sveta (Marija Saal), Koroško.

Vprašanje 7. — Kdo vé iz lastne skušnje dati dober svet, kakó se magnezija praktično rabi na odru za razsvetljavo?

Vprašanje 8. — Katero katol. izobraževalno društvo bi bilo voljno posoditi proti primerni nagradi drugemu društvu slike za stereoskop!

Odgovor na poslednji dve vprašanji na uredništvo „Domoljuba“, ki je prijavi. (Dalje prih.)

Za smeh in kratek čas.

Gospa (k novo ustopivši dekli): No, pa boš mogla vedno skrbeti za snago in red po sobah!“

Služkinja: „Dovolite gospa, doma sem morala tudi sama snažit svinjske hleve, in tam je bilo pač nekoliko drugače, kot tukaj.“

Za besedo ga je prijel. Oče: Jaz nimam osebno prav ničesar proti Vam. Le nekoliko premladi se mi zdite; da bi bili le nekoliko starejši...“ Snubač: „Prav, potem pridem jutri!“

Nemogoče. Dr. C. je zelo ljubil nočni mir. Posebno pa je sovražil glasni zvonec, ki ga je dramil po noči iz sladkega spanja. Neki večer, ko je komaj legel v posteljo, se oglasi zvonec. — „Kaj, že zopet ne bo miru!“ — „Gospod doktor, hitro, hitro! Ravno kar je požrl moj sin miš.“ — „Recite mu, naj požre pa še mačko. Mene pa pustite pri miru.“ In zaloputnil je okno.

V šoli. Učitelj: „Kdor je priden in dobro dela, pride v nebesa, kaj pa je s tistim, ki hudo dela?“ — Fricek (advokatov sin): „Tega pa moj papa zagovarja!“

Nepoboljšljiv. Župnik: „Nace, kako je to, da si vsaki dan pijan? Saj še živina vé, kdaj ima dosti!“ — Nace: „O gospod, ko bi jaz vodo pil, bi tudi vedel, kdaj je dosti!“

Vendar nekaj. Imeniten gospod hoče tudi kegljati za dober namen. Vrže kroglo, ki pa le mimo gre. Ker je kratkoviden, vpraša: „No, koliko jih je?“ — Vse molči. Nato se vendar nekdo izmed družbe oglasi in pravi: „Gospod, dva sta se majala!“

Besedni uganki:

I.

(A. M.)

a	a	a	a	a	a	a	a	b	sad
a	a	a	a	a	a	a	a	b	riba
b	c	c	c	c	c	e	e		duhovnik
e	e	e	e	e	e	e	e		vas na Notranjskem
g	h	i	i	i	i	i	i		del leta
i	i	i	i	j	j	j	j		župnija na Kranjskem
k	k	k	k	k	k	k	l		kraljestvo
l	l	l	l	l	l	l	l		sesavec
m	n	n	n	n	n	n	n		delavka
n	n	o	o	p	p	p	p		ptica-ujeda
p	r	r	r	s	s	s	s		ptica
s	t	u	v	v	v	v	v		pokrivalo.

Srednje črke prav pogojenih besed dajo času primeren poziv.

II.

(F. D.)

a	a	a	a	a	a	obrnik
a	a	a	b	c		"
č	č	d	e	e		dan v tednu
e	e	g	h	i		domača žival
k	k	k	k	l		malopridnež
l	m	m	n	n		prst
n	o	o	r	r		igralno orodje
r	s	s	u	v		poljsko orodje.

Križ.

• • • Namestu točk postavite:
 • • • 6 a, 1 b, 4 c, 4 e, 5 i, 2 k,
 • • • 3 l, 2 n, 2 o, 4 p, 2 s in
 • • • 2 z tako, da dobite tri be-
 • • • sede: sopraznik, otrokova
 • • • postelj, kuhinjsko orodje,
 • • • brano od leve na desno in
 • • • od zgoraj navzdol.

Rebus:

1. $\frac{\text{ar}}{\text{ar}}$ unčar „1. Δəo dela $\frac{\text{god}^t}{\text{lok}^t}$
2. u 100' p

Rešitev ugank v zadnji številki.

Demant.

Boj pljančevanju!

Besedni uganki:

I.

Trije modri.

II.

Domoljub je že dobil brata.

Rebus.

I.

Poljaki so narod.

II.

Velike Poljane.

Vse so prav rešili: Alojzij Zbačnik, gimnazijec v Ljubljani; Vekoslav Levstik v J. pod Sv. Gregorjem; Andrej Bole, dijak v Ljubljani; Anton Melik, prvošolec v Ljubljani; Frančišek Privšek, dijak v Ljubljani; Andrej Porenta v Virmažah; Martin Dernovšek, lesni trgovec na Savi ob juž. žel. — Samo demant in drugo besedno sta rešila Ant. Gorc in Jos. Gorc v Vel. Loki. Načeloma radi pomanjkanja prostora objavljamo samo imena onih, ki prav rešijo vse uganke. (Op. uredn.)

► Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
izide dné 19. februvarja 1903.

Loterijske srečke.

Line,	21. januarja	41	55	20	60	30
Trst,	24. januarja	68	1	38	85	58
Dunaj,	31. januarja	59	42	6	20	37
Gradeo,	31. januarja	29	18	35	42	17

Zahvala in priporočilo.

Pri zadnjem požaru na Vrhniki, dné 20. decembra m. l. je uničil ogenj tudi mojo hišo in hlev na Gradišču. Komaj 14 dni poprej sem obedvoje zavaroval pri novi, domači „Vzajemni zavarovalnici“. Taista je po svojem zastopniku že čez dva dni škodo ocenila in mi celo zavarovalnino takoj izplačala. Zato si štejem v prijetno dolžnost, da se slavnosti kar najiskrenejše zahvalim in svojim sobčanom novo zavarovalnico prav toplo priporočam.

16 1-1

Janez Tomić
posestnik na Vrhniki.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske sestavi

Jan. Zabuovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

APENTA

Najboljša Budimska grenčica.

Se jako uspešno rabi pri telesnem zaprtju, protinu in toščici.

Dobiti je v lekarnah, pri prodajalcih dišav, mineralne vode itd. 185 13-7

Edini zastopnik:

S. Ungar jr., Dunaj, I.

Slamoreznice

s posebno velikim mahavnim kolesom in angleškimi klinjami, mlatilnice, štajerske pluge, železo za vsakovrstna okova, črno in cinkasto pločevino, strešni klej, sveži roman- in portland-cement, štukatorja, okova za stavbe, vlitih kotlov, nepremočljivega platna in plahte za vozove, veliko izbero kuhinjske posode in sploh vso drugo železnino priporoča po zelo nizkih cenah trgovina z železnino **Andr. Druškoviča naslednik**

VALENTIN GOLOB

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Angleške klinje za slamoreznice naročam natančno po vposlanih vzorcih 74 24-20

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19

== v Medjatovi hiši v pritličju ==

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premoženja in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi 14 11-1

zvonov proti poškodbi.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v Ljubljani, kakor tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Slovensci pristopajte k domači zavarovalnici!

== Varstvena znamka: Sidro. ==

LINIMENT. GAPSIGI Comp.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi, pripoznano izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti steklenica po K — 80, K 1-40 in K 2- v vseh lekarnah. Zahteva naj se to

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot pristni izdelek. 172 (16-8)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elisabethstrasse 5.

Pristni pitanec

(med) za čebele se dobi 1 kg po 60 kr. pri 15 1-1

Ivanu Koželju

trgovcu in čebelarju v Kamniku.

Koverta s firmo vizitnice in

trgovske račune priporoč

Katol. tiskarna

HERBABNY-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup.

Ta že 33 let od mnogih zdravnikov priporočeni prani sirup raztaplja sluz, umiri kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redil gost. Železo, ki je v sirupu v lahki in privlačni obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 194 6

Cena steklenic 1 gl 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po sestavi in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kislno-apnena-železnega sirupa svarimo in toraj prosimo, zahtevati izrečno Herbabny-jev „apneno-železni sirup“ in gledati na to, če ima

vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstv. znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“ VII./1, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod V zalogi je pri gospodih lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarz & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodám G. Prodám, A. Schindler, A. Mizzan; Breze: G. Elsässer dediči, Seveden: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. v. Hillinger; Št. Vid: C. Schiebl, Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina, A. Filippi, dr. V. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini dediči, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikevo: J. Jobst; Velšperk: A. Huth.